Fontana: El llegat d’un gran historiador

Per AnnaU el dc., 10/10/2018 - 21:35

A finals d'estiu vam llegir la notícia de la mort de l'historiador Josep Fontana. Potser pels fets dels darrers anys a casa nostra, potser també per l'estada recent aquest estiu a Roma, on les ruïnes de l'Imperi i les obres del Renaixement i el Barroc són a tocar i se't fan presents, no com habitualment tan llunyanes, sinó prenent vida … però tot plegat sembla confirmar la importància de conèixer la història.

Inevitablement, la pantalla s'omple d'escrits sobre Fontana: historiador d'ofici, persona amb un gran compromís social (al seu llibre L'ofici d'historiador diu que es va dedicar a la història perquè sabia que era útil), a més d'un gran docent, investigador i divulgador del que tan bé coneixia, convençut que no podem entendre el present sense conèixer el passat.

"Sempre he pensat que l'ensenyament de la història només és útil quan ajuda la gent a pensar pel seu compte, a mirar amb ulls crítics el "paisatge social" en què viuen i a entendre el present tal com és, no tal com li mostren els que voldrien que l'accepti com un fet "natural" i no modificable", deia en una entrevista a l'Avenç.

Massa sovint pensem que les coses són d'una manera determinada i que no hi podem fer res ... En canvi, la majoria de vegades aquest "present tal com és", ja sigui en el nostre entorn més immediat o més llunyà, es deixa modelar.

Podem fer nostres aquestes paraules seves, i intentar veure la realitat amb aquests "ulls crítics i pensant pel nostre compte". Que es faci viva en nosaltres aquesta història, aquesta manera d'enfrontar-nos a la realitat.